

MERKVRYVSZ POLSKI ORDYNARYINY.

Od dnia 20. do 27. Maia, 1661.

Z Madrydu 2. Aprilis, 1661.

Niechat iuż náš Generalissimus do Bádajos / Pánowie Wielcy y wóscy Dworscy byli v niego / zegnaiac go; Miat iednak od Rola rokazanie wy mawiać sie / y od Posłow Cudzoziem stich nie przyimowac żadney visity.

Nowe Okretы ktore Portugalia budzie / sę nam suspecti: Obawiamy sie bowiem / żeby nie zmierzali / z okretami Angielskimi złaczyskysie / ná náše flote vderzyc / ktorey z Indey spodziewamy sie.

Z Genuey 23. Aprilis 1661.

Comes de Bristol Posel Angielski / w tych dniach tu przyies chat / powracajac z Pámy gdzie trzy dni sie zabawił.

Dostawsy Senat tutejny responsu z Angliey / że Posel náš bedzie traktowany jako Królewski / obrat w tych dniach Posla swego / z rokazaniem / aby iak naypredzey tam iechat ná potwierdzenie przyjaźni.

Wielkie Księże florentskie / pisał do Rzeczypospolitey tutejne dwá osobne listy ; w iednym / oznáymuie Konklusia małżenstwa z Madamoyzella de Orleans / dla Syna swego ; a w drugim / prosi o trzy Galery / dla transportu onej z Marsiley do Liuorno : ktore sę mu iuż pozwolone.

Przyptynał tu świeżo Okret z Afryki / oznáymuie że wyslo z Aldzieru ná morze 14. wielkich Okretow a 20. małych : y ze tu iadac / podkał w tamtey okolicz Maltańskieg Kawalerá Pá

wia/w Piętnastu okrętow Woiennych Francuskich.

Z Stokolmu 24. Aprilis, 1661.

Tu Dziesiątemu człowiekowi kazano się na wojne gotować/
z których trzeciego człowieka wezmie z sobą General Vrán-
giel do Niemiec/na Woyne Bremenska.

Królowa Chrystyna zabawia się visitami/ a nayczęściej
nawiedza Księstwa Adolfa Janá/który po swoim ożenieniu/zaa-
tożył residency swoje w Tydonie.

Przyjechał tu w tych dniach General Wirc z Pomeranii/ a
General Bilau wyjechał Morzem do Rygi.

Z Medyolánu 27. Aprilis, 1661.

Łeknął Księże Colonna zegd do Lugdunu, gdzie przyjmować
chce Księże Zone.

Księże Mantuańskie zbiera ludzie/ a Księże Sábaudskie, uważając / że differentiae które między nimi znajdują się/ nie są kom-
planowane/ przyzyniły Præfidium w Mieście Trino, w Mon-
feracie, hostilitatem się obawiając. Domysławamy się jes-
dnak / że nie dla czego innego przerzecząny Księże werbuje /
tylko dla tego/ żeby miał jako swoje Państwa w poddanych
brenić/ kiedyby nasze Wojska/ w ciągnieniu do Finale, skody
jakie w Monferacie czynić chcieli.

Z Kopenhagen 29. Aprilis, 1661.

Mamy z Bornholmu, że Comes Korfitz Vlefel, który tam
śiedzi na zamku Hämmerhaus rzecząny/ mało z wiezienia
nie uciekł/y z Zona/ y z jednym slugą. Już braty żelazne złamas-
wły/ y okiem spuszczone się na skale/ dosli byli aż do morza/
y rybaka namawiali/ coby ich przewioś do Lubeku. Kom-
mendant tego postrzegły/ dogonił ich jeszcze na łodzi z ryba-
kiem traktujących/ y dał ich znów do wiezy.

Przyjechał tu że Szwecja Comes Gualdo, Alegat Rzeczy
pospolitej Weneckiej/ do naszego Króla/ w którego miały
audycję/ prosił o pożyczanie Okrętów Woiennych.

Z Pá.

Z Páryzá 29. Aprilis 1661

Matżenstwo Mładamozyelli de Orleans, z Księżećiem de Lo-rena, w takiach iest terminach: Potrzebuia ex parte Do-mus de Orleans, żeby Księże Carolus Stary/ césionem liberam včynit wšytkich swoich Państw/ cum omni iure supremitatis & dominij Księżeći Synowcowi swemu. Przećiwko temu Księ-że potrzebuie/ żeby Mładamozyellá púscią iemu in perpetuum 100. tysiecy talerow Intraty z swoich dobr; ea conditi-one, aby mogł te Intrate legować Potomstwu/ które ma z Graffowa de Canteiro: ná co ieszce zgody nie máš.

Märcheze Saluiato, Posel wielkiego Księżećia florenckiego/ powracając z Legacyey swoiej Angielskiey/ przeiechał tu tedy incognito ku florencyey.

Z Londynu 29. Aprilis, 1661.

Comes Ronigsmárk Ablegat Szwedzki/ kilka dni temu stá-nął tu/ y teraz świezo miał v Króla audyencya/ ná ktorey Curialia tylko absoluit, congratulationis & condolentiae.

Jeden z Posłów Extraordynarynych Holenderskich/ dni swoie z Legacyą skończył. Drudzy pozostali iego Collegowie, myślą do Domu powracać/ fine interruptione iednak Trakta-tów/ które in tali caſu kontynuowane bedą/ od Ordynaryjnego Posła. Widzą bowiem že w dluſa iſć muſa/ względem pra-e-tensyey/ przy ktorey Kommissarze nási firmiter stoia/ to iest: iežli daley postępować chca/ żeby wprzod Holendrowie po-zwolili na 13. Artykułow im podanych.

O Ożenieniu Królewskim/ nie może sie nic pewnego wie-dzieć. Dzis tydzień Królewna Portugalska była in sumo prædicamento; teraz obrociły się omnium voces do Księzny mło-dey de Oranges. To certum est, że Posłowie Brändeburscy/ z ápplanzem wielkim negociąc swoje prowadzą/ których Posel Hiszpáński w tym Punkcie Matrimonij wspiera bardzo officijs suis; & quod maximum, Miasto same tuteżne/ ad e-andem Auriacam Principem iest bardzo skłonne.

ExtraOrdináryiny z Londynu 6. Maii 1661.

Dnia trzeciego tegoż Miesiąca/ odprawowata sie Koronacya Królewskia/ przy porządku y Tryumfie wielkim/ y z Konkursem niezliczonym obywatelew y Cudzoziemcow.

Z Rzymu 30. Aprilis 1661.

WE wtorek przeszły miało bydż Consistorium Extra Ordinarium publicum, dla Kardynała Vidoniego, ale nie doszło/ dla iego niesposobnego zdrowia/ y iest do iniego czasu odłożone.

Bulla strony Kontribucyey Ecclesiasticorum. nie iest dotad publikowana: Niechce Ociec s. do tego przystąpić/ poti nie bedzie miał certitudinem, żeby nie była grauis w innych Państwach/ osobliwie w Neapolitańskim y w Medyolanskim/ dla wielkich Kontribucyi/ które ponoszą względem woyny Portugalię.

Negotiatio w Neapolu circa restitutionem Inquisitora/ oponem idzie bardzo/ niechcąc się popu i schylić do żadnego medium: y niechcą absolute mieć Inquisitora innego/ tylko samego Biskupa.

Z Kolna i Maii. 1661.

Z Ostendy przychodzi częste wiadomości/ że praesidium Angielskie w Dunkierku/ in dies augmentum wielkie bierze/ rządu go już na dziewięć tysięcy ludzi. Bardzo to jest suspectum Gubernatorowi francuskiemu w Gravelines, który przeto bez przestanku Miasta opatruije munitiami y innymi należyciściami do obrony: cokolwiek też Wojsk francuskich ściaga się co dzień okolo Boloniey y Calelu.

Wspomina się listy z Hagi, że Król Angielski pisał do Pensjonarza Holenderskiego/ zadając/ aby się zaznajomić z archiwum Domus Auriacæ. tamże powrocono/ ale okrągły to denegarunt Stany Generalne/ y ołówkiem publico Deere-to sanxerunt, żeby ta skrzynia była w ich Archiuo zatrzymana/ viq, ad maioritatem regnus miodego/ pod dyrekcyą osob

pewnych

pewnych/ od Królewney iego Matki przed śmiercią miano-
wanych. Ma teraz tedy ta opieką trzech direktorów/ to jest
Krola Angielskiego/ Krory Księstwo de Oranges ma w ręku:
Stanow holenderskich ktorzy wszyscy monumenta na pos-
ważniejsze domu Auryackiego wzieli w swoj sequestr : y
Kieżne Babke/ przy ktorey jest teraz to młode Księże / y ta
per consequens bedzie miała w disposicyey swoiej/ wszyskie ie-
go dobra/ które sa in ditionibus z. Provinciarum vñitarum.

Z Rygi 1 Maii. 1661.

Z Mostwa nasze Traktaty w Clärwi/ skłaniaią się do kon-
klusiey. Ustańta iuz Mostwa titulum Liuoniæ. którego
vsurpauerat po wzięciu Derptu, Kokenhauzu, y innych fortec-
rec detrectant eorundem locorum restitutionem. Októ Sū-
my tylko/ ktorzy Szwecya potrzebuie/ in refusionem damno-
rum ex bello emersorum, ieszczé zgody nie mają.

Z Hagi 2 Maii. 1661.

Cztery francuskie Okręty/ które się puścily do Gronlandiey
ad Piscaturam Balænarum exercendam, a w Amsterdamie
arestowane były/ teraz że zgoda w tym staneta / wolno ich
puśczone.

Piszą nasi Posłowie z Angliey/ że do niżego przystąpić nie-
chą Komisarze Królewscy/ w punkcie nauigationem con-
ce nente, iezli pierwey nie będą Stany tutejne approbowali
prætensiones omnes, co mają circa nauigationem Indicam, 13.
articulis comprehensas. Res reuera impossibilis , bo pociągłe
by to za sobą/ totalem ruinam nostrorum commerciorum in
Indijs Orientalibus.

Z Franksfortu 4 Maii. 1661.

Z Cleues iest wiadomość/ że Księże de Oranges młody tam przy-
iechał/ przyjęty z wielkim pośanowaniem.

Pojechał Konsiliarz Brändenburgski/ LiberBaro de Szweryn
ku Prussem/ a o samym Kurfirsctie powiadają/ ze zamm pu-
ścić się chce w droge/ primis diebus Augusti.

Z Veneciey 7. Maii. 1661.

Powrócił z Wiednią Kuryer, który od Posta Cesarskiego tam wyprawiony był y przywiostł z sobą solutionem omnium difficultatum które między nami intercedebant, zaczym we Wtorek po obiedzie wiezdała tenże Posel publice do Miasta, prowadzony z wyżyną assystantem Senatorow, od Insuty de Sant Secondo, aż do gospody. Wzajemnieszczas, z tazem assystantem weszł do Senatu, gdzie po przeczytaniu Credentialium, poczynał swoje funkcję graui & erudita oratione.

Z Konstantynopola mamy, że wiecęy niż 40. tysiecy Spaiów wyprawiono do Adryanopolá, a z tamta do Białogrodá Węgierskiego. Wezyr Wielki do tegoż Adryanopolá námawia Cesarza swego, pokazując mu necessitatem præzencyey iego przy Wojsku, ad rem bellicam felicius tractandam. Rozumieiąc jednak drudzy, że on potrzebuje iego præzencyey, aby w niebytności jego dołu pod nim iakiegń nie kopano, a żeby nie na niego inuidia się zwaliła, kiedyby res Vngariæ pro voto non succederent. Quidquid sit, wielkie præparatoria, y wielka potege w polu stawią portę Otomanska, a my gotujemy się, nie mając ullam securitatem, żeby to wszystko kiedykolwiek na nas zwalić się nie mogło.

Uchwalony jest tu podatek nowy, od listow co z Posty przychodzące, nie ciesząc się wprawdzie, bo tylko po 2 belagi na każąda uncia, a przecie rachunek, że Sunnie nie mały ma użynić do roku.

Z Wiednią 16. Maii. 1661.

Przyyczyna ekskursiey Graffow Zrynow, okolo Ranięcy jest ta; Wojsko Tureckie okolo Białogrodá Węgierskiego zgromadzone, dwie wsi im spalito. Odpowiedziato się tedy Czausowi Tureckiemu kiedy na nich skarżył, że Cesarz ustawy też ich instytucy, y kiedyby mieli bez przyczyny to użynić, nie pochwali im takiego postępu: Kazano zatem Czausowi na to czekać y zatrzymać się.

Tatarzki Posel na audyencyey ofiarował medyacją swego Pana/ miedzy dwiema Cesárzami: Tego predko Dwor odprawi.

Co dzien przejezdżają wielkie kupy żołnierzow/wedle tego Miasta k Komárnowi, gdzie w ostatnich dniach Maiá ma bydż zgromadzenie wskiego wojska; Ktorego połowica ma tam zostać z Generalem Montecuculim, a połowica druga/ma przodkować aż do rzeki Cisse, z Generalem Suza. Wojska zas ktore subsequentur ex Imperio, bedą mieli oboz osobny.

Z Preszowá 16. Maii. 1661.

W Egrzyná/ktory spraktykowat byt poddać Turkom Cekielhit, żywego wpieczono. Jest to genus mortis, ktorym zdraycow Patriæ Parzą/ staroswieckuni bardzo okolicznosciami/ y Ceremoniami.

Przelatniie ta po Siedmigrodzkiej ziemi wiesć/ iako by hor dy Porcie Otomanskiej podległy/ roszczenie mieli/ na głowę wyniść/ na wojne Węgierską/ a iest credibile, bo mre bardzo w Turcim wojsku/ y znacznie go co dzien vbywą.

Staliy Siedmigrodzkie sa zgromadzone: Miedzy innymi rzeczami declararunt Bárzáiego in pñam perduellionatus incurisse. Confirmatio Kemeniego na Państwie/ ex certis rationibus także tam agitabatur; nescitur iesce quo euentu.

Z Warszawy 27 Maii. 1661.

P Jeżeć mała Koronna/ po śmierci J.M. Pana Bogusławia z Lechna Podkanclerzā Koronnego wakuiaca/ die 8 tegoż Miesiąca/ z rąk Xiazecia J.M. Pana Mařkata Poselskiego/ nomine Successorow odebrana/ oddawał J.M. Pan Mařkatek Koronny Ladvorny/ w przeszta niedzieli die 15 huius, w Senacie/ J.M. Panu Janowi z Lechna/ Woiwodzie Poznańskiemu/ Generałowi Wielkopolskiemu; ktory do pras rogatywy Pieczętarskiej stosując sie/ oddał zaraż in facie

toti-

totius Reipublicæ na nowy vrzad przysiege.

Woiewodztwo Poznańskie/ po odebraniu maley pieczęci wakuiace/ od Krola J. M. konserowane iest/ J. M. Panu Andrzejowi Karolowi Grudzińskiemu/ Woiewodzie Kaliskiemu. Kaliskie zaś/ J. M. Panu Piotrowi Opalińskiemu Woiewodzie Podlaskiemu: Podlaskie/ J. M. Panu Ossolińskiemu Rastelanowi Czerstkiemu; a Czerska Rastelania J. M. Panu Bernatowi Guiskiemu/ Podczasemu Sendomierskiemu.

W poniedziialek 16 huius/ Ich M. pp. Hetmanowi Koronni/ summo & splendido comitatu, o dziewiątey godzinie/ wiezdzali prosto na Zamek/ y tam Krola J. M. witali. Piechoty/ Draganie/ Rożackie Chorągwie/ a przytym Kawalkaty kilka set koni poprzedzaly/ czym ten Akt/ dzicwne ozdobiony zostawał.

W niedziiele/ die 22. audyencyja mieli Ich M. pp. Posto wie wojska Koronnego/ od którego J. M. Pan Chorąży Koronny/ disertissimo sermone miał przemowe: Ćytano później pectita wojskowe/ a na to wysyko J. M. Pan Podkanclerzy Koronny/ imieniem Krola J. M. dawał respons.

Wczora w dzien Bożego Wstąpienia/ wiechał do Warszawy Ślązia (gdzie się na ten wjazd gotował trzydni) Senator y Posel Extra-Ordinaryiny Korony Szwedzkiej/ J. M. Pan Graff Steno Bielkie, przyiety przed Miastem imieniem Ich M. M. p. p. Postow Cudzoziemskich/ y Ich M. M. pp. Wziednikow Wielkich Koronnych/ z których każdy wysłał przeciwko niemu Rāoce/ miedzy którymi pierwſe miała miejsce Rāoca Królewska/ y w tey sam J. M. Pan Posel wiezdzał do Miasta.

Dzis przyechał Posel TatarSKI/ wyprawiony z Krymu/ o przyjezdzie tam J. M. Panu Szmelinga Posta J. R. Mci oznajmując/ od którego za tą okazyą pierwſe listy odebrane.

W W A R S Z A W I E. Przesz J A N A A L E X A N D R A,
GORCZYN A. Dniá 27. Maja. A. 1661. Cum priuilegiis: S. R. M.